

Обґрунтування аномально низької ціни: типові рішення АМКУ

Відповідно до пункту 3 частини 1 статті 1 [Закону «Про публічні закупівлі»](#) (далі — Закон) **аномально низька ціна тендерної пропозиції** — ціна / приведена ціна найбільш економічно вигідної пропозиції за результатами аукціону, яка є меншою на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни / приведеної ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону, та / або є меншою на 30 або більше відсотків від наступної ціни / приведеної ціни тендерної пропозиції за результатами проведеного електронного аукціону.

Аномально низька ціна визначається електронною системою закупівель автоматично за умови наявності не менше двох учасників, які подали свої тендерні пропозиції щодо предмета закупівлі або його частини (лота).

Згідно з частиною 14 статті 29 Закону учасник, який надав найбільш економічно вигідну тендерну пропозицію, що є аномально низькою, повинен надати протягом одного робочого дня з дня визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції обґрунтування в довільній формі щодо цін або вартості відповідних товарів, робіт чи послуг тендерної пропозиції. При цьому замовник може відхилити тендерну пропозицію з аномально низькою ціною, якщо обґрунтування учасника буде неналежним, а також замовник повинен відхилити тендерну пропозицію учасника, якщо останній не надав обґрунтування протягом одного робочого дня з дня визначення найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції.

Як правильно обґрунтувати аномально низьку ціну, читайте на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у статті [«Аномально низька ціна товару: обґрунтовуємо правильно!»](#). Окрім цього, перевірити тендерну пропозицію учасника та визначити, чи дійсно запропонована ціна є аномально низькою, можна за допомогою спеціально розробленого інструменту [«Аномально низька ціна»](#) на порталі [RADNUK.COM.UA](#).

Питання обґрунтування аномально низької ціни ми неодноразово висвітлювали на порталі [RADNUK.COM.UA](#) у статтях [«\(Не\)належне обґрунтування аномально низької ціни при відсутності вимог до обґрунтування у ТД»](#), [«Важливе правило щодо аномально низької ціни»](#), [«Про правомірність вимоги щодо згоди недопущення учасником аномально низької ціни»](#).

Для вашої зручності ми вирішили згрупувати найактуальніші рішення Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія) щодо аномально низької ціни в таблиці.

I. Оскарження обґрунтування аномально низької ціни, яке має бути надано учасниками в складі тендерної пропозиції

Вимога щодо надання листа-пояснення від учасників про розуміння терміна «аномально низька ціна» та зобов'язання / гарантії, що запропонована ним ціна / приведена ціна такою не буде

Рішення Колегії № 10295-р/пк-пз від 11.05.2021, оголошення № [UA-2021-04-14-005014-с](#)

Вимога ТД	Позиція скаржника (учасника)	Рішення Колегії
<p>Учасник у тендерній пропозиції подає лист-пояснення про те, що він ознайомлений, розуміє і погоджується з терміном «аномально низька ціна» та зобов'язується, що ціна або приведена ціна найбільш економічно вигідної пропозиції за результатами аукціону не буде меншою на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни або приведеної ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону.</p>	<p>Скаржник оскаржив таку умову тендерної документації, оскільки виконати дану вимогу не зможе. Скаржник може гарантувати, що запропонує на торги актуальну ринкову ціну, однак не може гарантувати, що інші учасники будуть дотримуватися того ж положення і що ціна або приведена ціна найбільш економічно вигідної пропозиції за результатами аукціону не буде меншою на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни або приведеної ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону, оскільки найбільш економічно вигідною може стати цінова пропозиція іншого постачальника.</p>	<p>Наведені положення тендерної документації не узгоджуються з вимогами Закону, що не дає можливості суб'єктам господарювання належним чином сформувати свої тендерні пропозиції, що є дискримінаційним щодо таких суб'єктів господарювання, зокрема скаржника.</p>

Ненадання учасником інформації щодо об'єктивних обставин, що дозволяють йому формувати ціну, яка може бути на рівні аномально низької, або інформації про встановлення цін на рівні ринкових
Рішення Колегії 7972-р/пк-пз від 14.04.2021, оголошення № [UA-2021-01-22-012527-b](#)

Підстава для відхилення	Позиція скаржника (учасника)	Рішення Колегії
<p>Учасник у складі тендерної пропозиції має надати інформацію щодо об'єктивних обставин, що дозволяють йому формувати ціну, яка може бути на рівні аномально низької, або інформацію про встановлення цін на рівні ринкових. Учасник ТОВ «Н» не надав зазначену інформацію та його тендерна пропозиція підлягає відхиленню відповідно до пункту 1 частини 1 статті 31 Закону.</p>	<p>ТОВ «Н» / скаржник вважає, що вимога є неконкретизованою та викладена в контексті того, що ця вимога стосується тільки тих учасників, якими у пропозиції вказано аномально низьку ціну.</p>	<p>Тендерна пропозиція скаржника не містить інформації щодо об'єктивних обставин, що дозволяють йому формувати ціну, яка може бути на рівні аномально низької, або інформації про встановлення цін на рівні ринкових. Враховуючи наведене, тендерна пропозиція скаржника була правомірно відхилена та відсутні підстави для задоволення скарги в цій частині.</p>

Висновок: вимога до учасника надати лист-гарантію про те, що ціна або приведена ціна найбільш економічно вигідної тендерної пропозиції за результатами аукціону не буде меншою на 40 або більше відсотків від середньоарифметичного значення ціни або приведеної ціни тендерних пропозицій інших учасників на початковому етапі аукціону, порушує частину 5 статті 30 Закону, згідно з якою електронна система закупівель автоматично розраховує аномально низькі ціни / приведені ціни тендерних пропозицій на всіх етапах електронного аукціону та інформує про це учасника процедури закупівлі та замовника. Якщо під час вивчення умов тендерної документації учасником виявлена така вимога, варто звертатися до Колегії та змушувати замовника вносити відповідні зміни.
Водночас, якщо замовник вимагає умовами тендерної документації надати довідку в довільній формі, зокрема щодо об'єктивних обставин, що дозволяють йому формувати ціну, яка може становити на рівні аномально низької, і умови тендерної документації не оскаржувалися, то учасники повинні надавати таку інформацію, інакше їх тендерна пропозиція може бути правомірно відхилена замовником.

II. Надання обґрунтування аномально низької ціни з порушенням строку, визначеного в частині 14 статті 29 Закону

Рішення № 26055-р/пк-пз від 22.11.2021, оголошення № [UA-2021-10-05-012315-b](#)

<p>Замовник відхилив тендерну пропозицію ТОВ «М» на підставі абзацу 6 пункту 1 частини 1 статті 31 Закону: не надав обґрунтування аномально низької ціни тендерної пропозиції протягом строку, визначеного в частині 14 статті 29 цього Закону.</p>	<p>22.10.2021 ціна ТОВ «М» / скаржника була автоматично визначена електронною системою закупівель як аномально низька. В електронній системі закупівель (далі — ЕСЗ) був зазначений крайній строк обґрунтування аномальної ціни «до 00:00 26.10.2021». Імовірно, через технічну помилку ЕСЗ не врахувала ту обставину, що субота 23.10.2021 була робочим днем відповідно до розпорядження КМУ № 1191-р від 30.09.2020. Скаржником у строк, визначений ЕСЗ, 25.10.2021, завантажено файл: «Обґрунтування аномальної ціни.PDF», у якому він чітко обґрунтовує та пояснює розрахунок зазначеної низької ціни.</p>	<p>Скаржник повинен був до 23.10.2021 включно надати обґрунтування аномально низької ціни, проте завантажив до ЕСЗ відповідне обґрунтування лише 25.10.2021. Тобто скаржник надав обґрунтування аномально низької ціни з порушенням строків, визначених частиною 14 статті 29 Закону, та підстави для задоволення скарги відсутні.</p>
<p>Коментар: частиною 14 статті 29 Закону передбачено, що учасник повинен надати обґрунтування аномально низької ціни протягом одного робочого дня з дня визначення його тендерної пропозиції найбільш економічно вигідною. Учасник повинен сам відслідковувати зазначені строки, оскільки, як показує практика, ЕСЗ час від часу може допускати неточності. Проте, незважаючи на некоректні строки, вказані ЕСЗ, учасник і замовник мають керуватися нормами Закону. Колегія постановила, що вважати збій в ЕСЗ причиною для невиконання норм Закону не можна.</p>		
<p>III. Відхилення через надання (не)належного обґрунтування аномально низької ціни</p>		
<p>Відхилення через надання начебто пустих файлів замість обґрунтування аномально низької ціни <i>Рішення № 28185-р/пк-пз від 22.12.2021, оголошення № UA-2021-11-03-000945-с</i></p>		

<p>Тендерна пропозиція підлягає відхиленню, оскільки учасник ПП «А» не надав обґрунтування аномально низької ціни тендерної пропозиції протягом строку, визначеного в частині 14 статті 29 Закону України. ПП «А» завантажив документи щодо обґрунтування аномально низької ціни, але завантажуються пусті файли у форматі «word».</p>	<p>ПП «А» в строк, встановлений Законом, надало обґрунтування аномально низької тендерної пропозиції № 1/12 від 26.11.2021, розмістивши його на сторінці закупівлі разом з додатками — файл «Обґрунтування.», засвідчивши цей документ ЕЦП «sign.p7s».</p>	<p>26.11.2021 скаржником було завантажено довідку про обґрунтування аномально низької ціни, у якій зазначено: ПП «А» на виконання вимог замовника та згідно з вимогами частини 14 статті 29 Закону в обґрунтування аномально низької тендерної пропозиції інформує, що ціна учасника ПП «А» є аномально низькою через те, що при виробництві товару досягнена економія завдяки, зокрема, застосованому технологічному процесу виробництва. Тендерна пропозиція скаржника була неправомірно відхилена замовником з наведеної підстави.</p>
<p>У разі відхилення замовником тендерної пропозиції учасника через те, що учасник замість обґрунтування аномально низької ціни надав «пусті» файли, що не відповідає дійсності, такий учасник сміливо може звертатися зі скаргою до Колегії, яка постановить, що таке відхилення не є правомірним.</p>		
<p>Відхилення через надання обґрунтування аномально низької ціни, яке замовник вважає неналежним Рішення № 24360-р/пк-пз від 27.10.2021, оголошення № UA-2021-09-09-002415-с</p>		

<p>Учасник АТ «У» не надав належного обґрунтування аномально низької тендерної пропозиції та відхилений на підставі частини 14 статті 29 Закону.</p>	<p>Учасник АТ «У» / скаржник надав обґрунтування аномально низької ціни вчасно та з дотриманням вимог тендерної документації, зокрема, обґрунтування містить пояснення, завдяки чому досягається економія коштів.</p>	<p>Тендерна документація не містить окремих вимог щодо обґрунтування аномально низької тендерної пропозиції. Замовник не довів та документально не підтвердив, що обґрунтування аномально низької ціни неналежно оформлено. Тендерна пропозиція скаржника була неправомірно відхилена з наведеної вище підстави.</p>
<p>Коментар: законодавством не встановлено окремих вимог до форми, способу чи документів, якими має обґрунтовуватися аномально низька ціна, відхилити такі пропозиції замовник не повинен. Якщо тендерна документація не містить окремих вимог до порядку формування ціни тендерної пропозиції учасника, а також порядку оформлення обґрунтування аномально низької ціни та учасник обґрунтував аномально низьку ціну, проте замовник вважає таке обґрунтування неналежним, Колегія стає на бік учасника, та така практика станом на дату написання цієї статті є сталою.</p>		

Додаткову інформацію з цієї теми читайте на порталі RADNUK.COM.UA у статтях:

[«Аномально низька ціна товару: обґрунтовуємо правильно!»;](#)

[«\(Не\)належне обґрунтування аномально низької ціни при відсутності вимог до обґрунтування у ТД»;](#)

[«Важливе правило щодо аномально низької ціни»;](#)

[«Про правомірність вимоги щодо згоди недопущення учасником аномально низької ціни».](#)